

The most common cases

A new series to help pharmacists to understand their role

Go ahead and download the previous series
Draw pharmacology in your mind
from
Pharmacistalaanasr.wordpress.com

Ph. Alaa Nasr

Contact me at
Pharm.alaa@gmail.com
/dr.alaa.nasr

لا تنسونا من صالح دعائكم

إضافة على الجزء السابق

معلومتين سقطوا سهوا فى جزء ال

Antacids

عايزين نضيفهم علشان نكون ملمين بأكبر قدر ممكن من المعلومات

فى جزء النصائح للمريض

1. زى ما قولنا النوع دا من الأدوية فيه إيه ؟
Mg , Ca , Na
و الكلام دا ممكن يسبب إيييه ؟؟ ممكن يتحد مع أدوية تانية و
يكون **مركب غير قابل للإمتصاص** زى ال Tetracyclines

2 . فى أدوية بتبقى **Enteric coated**
بتبقى مصممة على إنها تمتص من الأمعاء فى PH
عالية .. طب لو ادينا Antacid ايه اللى ممكن يحصل ؟
دا هيزود الPHفى المعدة "هيقلل الحامضية"
و بالتالى الأدوية دى ممكن تتفتح فى المعدة و تفقد فعاليتها

يبقى علشان نريح دماغنا خالص بلاش ياخد ادوية معاهم و يفصل ساعتين بينهم
تمام يا دكاترة ؟

01 - GIT (Gastro-intestinal tract)

Oral cavity
1. Halitosis (bad breath)
2. Aphthous ulcer / oral sore
3. Oral candidiasis / oral thrush
4. Herpes simplex
5. Gingivitis
6. dental abscess

Stomach
1.GERD (Gastroesophageal reflux disease)
2. Gastritis / Heart burn
3- Peptic Ulcer / Stomach ulcer
4. Helicobacter pylori (H. pylori)
5. Indigestion

Small intestine
Gastroenteritis

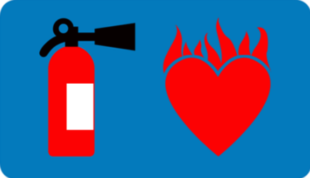
Large intestine
1. Colitis / Spastic colon / Irritable bowel syndrome القولون العصبى
2. Appendicitis إلتهاب الزائدة الدودية
3. Diarrhea
4. Constipation
5. Flatulence

Anus
1. Hemorrhoids
2. Pin worm / Oxyuris

Stomach

2. Gastritis / Heart burn

- أعراضه إيه ؟؟
حرقاااان فى "فم المعدة" أو فى المعدة عموما لكن مش بيطلع على المرئ ..
- طيب ايه سببه ؟؟ زيادة فى الحموضة فى المعدة
- طيب بيحس بيه الشخص امتى قبل الأكل ولا بعد الأكل ؟؟ أكيد بعد الأكل لما الحمض بيتفرز .. يعنى و الشخص شبعان .. زى ال GERD
- طيب إيه علاج الموضوع دا ؟؟ كل الحاجات اللى بتقلل الحموضة اللى قولنا عليها المرة اللى فاتت فى ال GERD

- طيب إيه النصائح اللى ممكن أقدمها للمريض دا ؟؟
برضو هى النصائح اللى قولناها المرة اللى فاتت

ملاحظة : اللى منزلش المحاضرة اللى فاتت يقدر ينزلها من الموقع اللى مكتوب فى أسفل الصفحة

طب العلاج إيه ؟؟

أولا أنصح المريض لو بياخد مسكنات كتير يقللها
ثانيا لو المشكلة انه مصاب بالميكروب الحلزونى يبقى يتعالج منه
ثالثا الأدوية:
1. H_2 blocker
2. PPIs
و اتكلمنا عنهم باستفاضة فى المحاضرة اللى فاتت

3. Sucralfate (Gastrofait®)

sucralfate is a sucrose sulfate-aluminium complex that binds to the mucosa, thus creating a **physical barrier** that impairs diffusion of hydrochloric acid in the gastrointestinal tract and prevents degradation of mucus by acid. It also **stimulates bicarbonate** output and acts like an acid buffer with cytoprotective properties
بيشتغل موضعى و بيحتاج نسبة حموضة فى المعدة
بيعمل إيه ؟ بيكون طبقة زى العجينة Paste-like
بتغطى القرحة و بالتالى بتحميها من حموضة المعدة و بيفضل تأثيره من 6-8 ساعات

طيب هل ينفع يتاخد مع PPI او H_2 blocker
اه ينفع لانهم مش بيقفلوا انتاج الحمض بنسبة 100% لكن يفضل إننا ننصح المريض انه ياخد ال PPI أو H_2 blocker قبل الفطار بنص ساعة أو ساعة
و ياخد ال Sucralfate قبل الغداء او العشاء بنص ساعة
المهم فى وجبتين مختلفتين مش مع بعض

ملاحظة: ال Antacids ضعيفة جدا و ملهاش لزمة فى الحالة دى

Stomach ulcer

- أعراضه إيه ؟؟
حرقان برضو فى المعدة , و خد بالك يا دكتور إن الموضوع هنا قرحة (يعنى جرح!) و الجرح بيعمل إيه ؟ بينزل دم .. ففى الحالات المتقدمة ممكن يظهر الدم فى البراز (و فى الحالة دى بيكون البراز لونه اسود مش أحمر لأن الدم تأكسد فى المسافة الطويلة اللى مشيها فى الأمعاء و دا بيفرق عن الدم فى البراز بسبب البواسير بيكون لونه أحمر) و فى عرض تانى إن ممكن المريض يتقيأ دم

Melena → blood in stool
Hematemesis دم فى القئ

طيب بيتعرف بالأعراض بس ؟؟ لأ بيتم تشخيصها عن طريق المنظار
Endoscopy

طب سؤال يا دكتور هو المريض بيحس بالألم امتى ؟؟ بعد الأكل لما الحمض يزيد و عملية الهضم تبدأ يعنى و هو شبعان (ركز أوى فى الجزء دا و جمع فى دماغك اللى فات)

- طيب ايه سببه ؟؟
نتكلم فى النقطة دى واحدة واحدة
1. فى عندنا فى المعدة
Protective factors → Mucus & Bicarbonate
Damaging factors → Pepsin & HCl
لو حصل إختلال فى التوازن ممكن يسبب القرح

2. تانى سبب و من أكثرها شيوعا هو الإصابة بالميكروب الحلزونى **Helicobacter pylori** و هنتكلم عليه فى الجزء اللى جى

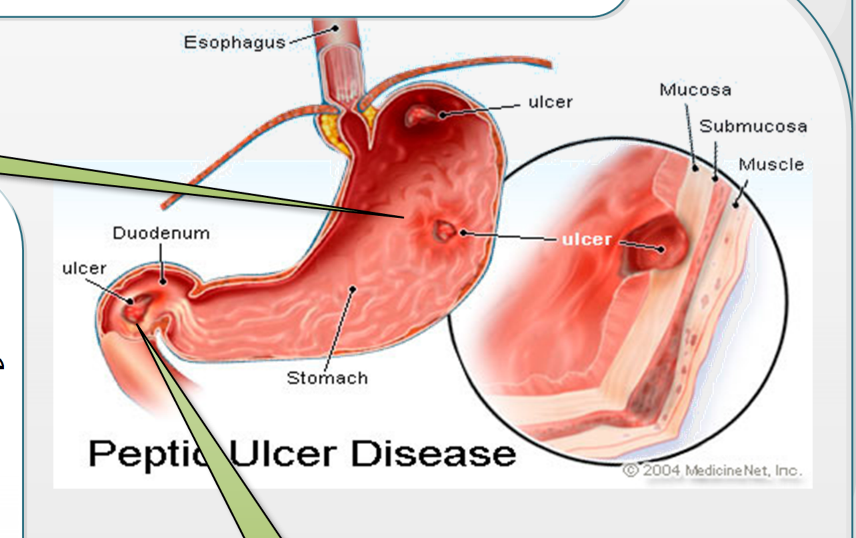
3. من الأسباب الشائعة جدا جدا هو الاستخدام المفرط للمسكنات
NSAIDs
لانها بتتسبب فى تقليل ال Mucus & Bicarbonate
بميكانزم عارفينه كلنا من الفارماكولوجى
ملاحظة: اللى مش عارف الميكانزم ممكن ينزل جزء ال Autacoids
من Draw Pharmacology In Your Mind
على الموقع المكتوب أسفل الصفحة

3. Peptic ulcer

Peptic ulcers are **sores** تقرحات in the lining of the **stomach or duodenum.**
و هنفرق مابين الاتنين

Duodenal ulcer

تعالى للفرق بقى على طول

هو المريض بيحس بالألم امتى ؟؟
لو الوجع بيبدأ فى ال
Stomach ulcer
بعد 30 دقيقة مثلا بعد الأكل
بيبدأ فى ال
Duodenal ulcer
بعد ساعتين أو 3 لما المريض بيبدأ يجوع !!
طب ايه السبب بقى ؟
بص يا دكتور بعد ساعتين أو أكتر من تناول الوجبة بتبدأ المعدة تفتح صمامتها لان عملية الهضم تمت علشان الأكل ينزل للأمعاء بقى فبتبدأ مكونات المعدة تنزل بالحمض اللى فيها فوقتها يبدأ الحرقان فى ال
Duodenum

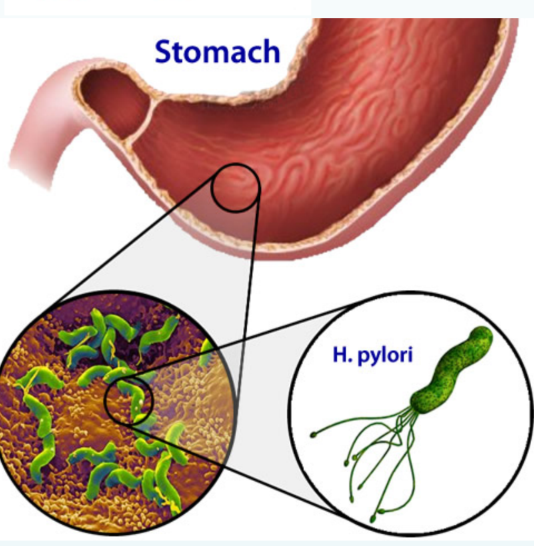
تمام يا دكاترة؟

4. Helicobacter pylori (H.Pylori) الميكروب الحلزونى

Stomach

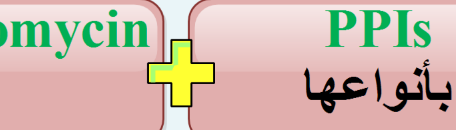

بكتيريا بتعيش فى المعدة !!
إزاى و المعدة كلها أحماض و ممكن تموت أى حاجة ؟!
بتقدر تكيف نفسها على الوضع فى المعدة لأ و كمان الحمض بالنسبة لها مهم !!
طب إزاى ؟!
بص يا دكتور البكتريا دى بتقدر تحول الحمض لـ **"أمونيا"** و تظبط البيئة اللى حواليها و تحفر فى جدار المعدة (من الآخر كدا مأمنة نفسها!)
H. pylori neutralizes the acid in its environment by producing large amounts of **urease,** which breaks down the urea present in the stomach to **carbon dioxide** and **ammonia.**
و زى ما قولنا فى الصفحة اللى فاتت هى من أكبر المسببات للقرح
يبقى من الكلام دا إيه أعراضها ؟
مش هنحس بيها غير لما يحصل **قرح**

طب العلاج إيه ؟؟

Triple therapy

Metronidazole or Amoxicillin	+	Clarithromycin	+	PPIs بأنواعها

قرص كل 8 ساعات فى وسط الأكل أو بعد الأكل مباشرة

قرص كل 12 ساعة بعد الأكل

سبق الحديث عنها
الجرعة قرص قبل الفطار بنص ساعة - ساعة

ملاحظة مهمة

فى أنواع من العلاج فيها ال 3 حاجات مع بعض لكن طلع عليها كلام كتير بسبب ان الجرعة هتبقى مش مظبوطة !!
جرعتها بتكون قرصين فى اليوم !!!

ex. Heli-cure®
Trio-clar®

Diagnosis
1. Blood antibody test
الantibodyممكن يفضل موجود حتى لو تم القضاء على البكتريا
2. Stool antigen test معنى وجوده وجود البكتريا حاليا

5. Indigestion/ Dyspepsia عسر الهضم

It is a medical condition characterized by chronic or recurrent pain in the upper abdomen, upper abdominal fullness and **feeling full** إحساس بالإمتلاء earlier than expected when eating. It can be accompanied by **bloating** الإنتفاخ, **belching** التجشؤ, nausea, or heartburn.

بنقابل الموضوع دا مع مرضى كتير فى الصيدلية
إيه المشكلة هنا؟؟
هنا المريض ممكن يكون عنده نقص فى الإنزيمات الهاضمة و الحمض Pepsin & HCl
غالبا بيكون مصاحب لتقلصات مع الإنتفاخ و الغازات

طب العلاج إيه ؟؟

نديله الانزيمات دى فى دواء و أغلب أدوية الهضم دى بيكون فيها مادة فعالة مضادة للتقلصات كمان و ننصحه مايشربش مياه فى وسط الأكل
دى أمثلة على أدوية الهضم و فى غيرها

SPASMO-DIGESTIN
Spasmo-Amrase
DIGESTIN
Digest Eze

أحيانا فى مرضى بيشتكوا من وجود غازات بس و فى مرضى بيجوا يقولوا
"يا دكتور انا عايز **أقراص الفحم**"
بيكون فيها كربون و دا بيساعد على التخلص من الغازات ـلونها اسود ـ
الجرعة 3 مرات أو عند اللزوم

طيب فاكرين ال
Simethicone , Dimethicone و مشتقاتهم
كنا جبنا سيرتهم المرة اللى فاتت دى
Anti-foaming agents
الجرعة 3 مرات بس خد بالك يا دكتور دا **مضغ**
مش بلع لكن اللى فوق بيتبلع عادى

